

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

· HVAR 8 DAG ·

ILLUSTRERADT

MAGASIN

SVENSKT LANDSKAP. — FOTO. G. HEURLIN, STOCKHOLM.

19:DE ÅRG.

DEN 21 APRIL 1918

N:o 29

Foto. Jäger, Sölm.

Klische: Bengt Sjöberg

G. Söderholm

Under ett helt sekel har vårt folk icke genomlevat ett hårdare år än det innevarande i afseende på bristande tillförsel af lifsförnödenheter. Ogynnsamma väderleksförhållanden i förening med en skadesvamps angrepp på rågutsädet i mellersta Sverige gjorde, att den inhemska skörden af brödsåd proportionsvis stannade djupare under medelskörd än något tidigare år, åtminstone efter 1868. Hårtill har kommit den så godt som fullständiga afspärningen af tillförseln utifrån såväl af lifsmedel som foderämnen. Till brödbristen har därför undan för undan sällat sig fläskbrist, smörbrist och mjölkbrist, hvarjämte i dessa dagar potatis- och köttbrist hotande stå för dörren. Det är under dessa förhållanden ett tungt ansvar och en pröfvande uppgift, som åhvila lifsmedelsmyndigheterna. Att de vid alla tillfällen skulle lyckas träffa det riktigaste och ändamålsenligaste, har naturligtvis icke kunnat förväntas och mycken kritik och mycket klander ha på den grund riktats mot dem. Rättvisan torde emellertid kräva den erkännandet, att det är ett i det stora kända godt arbete som af dem utförts: från verklig svält har vårt folk dock hittills varit försknadt, äfven om de ändrade näringsförhållandena afspeglat sig på de flesta äldre personers yttre habitus — ofta icke till skada för deras hälsa.

En af de verksammaste och erkänt dugligaste ledamöterna af våra lifsmedelsmyndigheter, godsägaren Gustaf Sederholm på Ålberga, fyllde den 7:de april femtio år.

Gustaf Robert Sederholm är nämligen född i Nyköping den 7 april 1868 samt son till bruksägaren Edvard Magnus Sederholm och hans maka Henriette Ulrika Charlotta Klingensjöerna. Fädernesläkten kan följas tillbaka till tiden kring sekelskiftet 1700, då den äldsta kände stamfadern var vedbärare vid Stockholms slott. Dennes son blef tulltjänsteman i Hälsingfors och sonsonen kommerseråd: från honom härstamma alla nu levande medlemmar af släkten, hvaraf de flesta äro bosatta i Finland, där en gren blifvit adlad. På mödernet åter leder Sederholm sina anor tillbaka till 1700-talets berömda svenske matematiker Samuel Klingensjöerna och räknar genom mormodern förbindelse äfven med den grefliga ätten Wachtmeister till Johannesus.

Efter att vid aderton års ålder ha aflagt mogenhets-examen vid Nyköpings högre allmänna läroverk, ägnade sig Gustaf Sederholm åt agrikulturella studier och genomgick Ultuna landbruksinstitut, hvarifrån han år 1889 aflade afgangsexamen. Ett par år senare öfvertog han år 1894 på arrende det sedan år 1808 i den Sederholmska släktens ägo befintliga godset Stora Ålberga i Kila socken i Södermanland. Här fick han de rikligaste tillfällen att lägga i dagen sitt stora intresse och sin utomordentliga begåfning som jordbrukare.

Redan från början af 1850-talet hade Stora Ålberga intagit en afgjord företrädesplats framför våra mel-lansvenska gårdar i allmänhet, men under Gustaf Sederholms ledning har det utvecklats vidare till en mönstergård, med hvilken ingen annan i denna del af landet torde kunna täflla i rationell drift. Ålberga gods, omfattande Gräsdalen, Hammarby, Humlekärr, Högsäter, Lida, Lidatorp, Stafgölet, Stensäter, Virby, Ångby, Rösäng, Råsta och Spatorp, är ursprungligen ett gammalt bruk, hvilket liksom andra järnverksanläggningar på Kolmården, härrör från de Besch. Un-

1800-talet nedlades emellertid bruksrörelsen efter ord och den skötes nu uteslutande som jord- och skogsegendom. Med en total areal af öfver 1522 hektar, hvaraf öfver 400 hektar åkerjord, ligger det till större delen under eget bruk, hvad åkerjorden beträffar, det är skött efter de modärnaste principer, hvad sädes-

odlingen beträffar, och det äger sedan gammalt en förstklassig kreaturstam, på hvars utveckling det hvar-ken sparats omsorg eller kostnader. Sedan år 1906 har nötkreatursbesättningen också blifvit förklarad för svenska statens afvelscentrum för ayrshireras.

År 1914 förvärfvade sig Sederholm godset med äganderätt och lade därtill äfven det andra fäderne-godset i samma socken, Gammelstad, hvarigenom den af honom behärskade ägoviddens kom att stiga till omkring 2,400 hektar.

Det är en själfklar sak, att en man med Sederholms duglighet och begåfning i stor utsträckning tagits i anspråk för allmänna värf, hälst kunskaper och talareförmåga göra honom ytterligare skickad för offentligt framträdande. Såväl inom hushållnings-sällskapet som för det kommunala lifvet har man skyndat att draga gagn af hans kraft. Redan år 1901 invaldes han i hushållningssällskapets förvaltningsutskott, två år senare insattes han i länets landsting och efter ytterligare två år vardt han ordförande i de sörmländska landtmännens i stark och kraftig utveckling varande centralförening. Af andra lokala uppdrag, som tillfallit honom, må för öfrigt nämnas, att han i föl vid borgmästare Carl Wellanders fränfalle utsågs till ordförande i Södermanlands enskilda bank, efter att redan 1908 hafva tagit säte som ledamot i dess styrelse.

Sederholms framstående egenskaper på det agromiska området ha föranlett, att han år 1906 kallats till ledamot af landtbruksakademien.

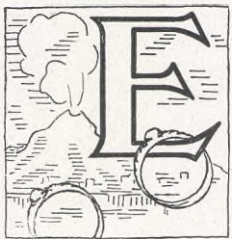
Dessutom har han ägnat ett lifligt intresse åt landtmännens fackliga föreningar och institutioner. Särskildt har Sveriges allmänna landbrukssällskap haft förmånen af hans högt uppskattade medverkan och han har af sällskapet invalts i dess förvaltningsutskott.

Gustaf Sederholms framträdande roll i våra statliga lifsmedelsmyndigheters arbete omnämndes redan i början. På andra ledamöter af dessa ha kunnat mäta sig med honom vare sig i praktiska insikter och erfarenhet eller i uppoffrande hängivenhet åt de uppgifternas lösning, som framställt sig. Sederholm tillhörde lifsmedelskommissionen såsom ständigt ledamot af varuförmedlingsbyrån, ända tills denna kommission uppgick i folkhushållningskommissionen, och han är vidare bl. a. ordförande i lagerhusbyggnadskommittén, ledamot af krigsberedskapskommissionen samt medlem i styrelsen för statens fryshusanläggningar. Meningarne äro icke delade om den nyttiga verksamhet han utvecklat på dessa poster. Äfven som föredrags-hållare har han vid olika tillfällen gjort sig fördelaktigt bemärkt för den klarhet, reda och öppenhet, hvarmed han framlagt situationen. Särskildt erinrar man sig det uppmärksammade anförande vid 1915 års landtbruksveckas, hvari han angaf riktlinjerna för vårt lands åkerbruksproduktion och landthushållning under kristiden, sådana dessa motiverades af det handelspolitiska läge, hvari vårt land vid denna tidpunkt befann sig.

I trots af den utsträckning allmänna värf lägga beslag på hans tid, har Sederholm framgent varit i stånd att personligen handhafva förvaltningen af Ålberga-godset, där han åtnjuter underlydandes aktning som god och aihållen husbonde och där man hoppas, att han ännu länge skall få verka med obruten kraft till det allmännas och särskildt vår jordbruksnäringens ej mindre än till fädernegodsets gagn.

Sedan år 1901 är Sederholm i äktenskap förenad med grevinnan Henriette Elisabeth Wachtmeister, dotter af godsägaren, greve Carl Fredrik Wachtmeister och hans maka Wilhelmina Ulrika Magdalena (Malla) Bennet.

EREMITAGET.

FÖR H. 8. D. AF *FOLKE RUDELIUS.*

N HÖSTAFTON då det stormade och regnade ute och kändes dubbelt hemtrefligt inomhus, voro några gäster samlade i fru Carolines salong. Man diskuterade det alltid lika intressanta ämnet kärlek, och någon framkastade en fråga: "Hvem är lyckligast, den som fått erifara kärlekens sötna, men äfven måst hålla till godo

med dess bitterhet, misräkningar, och sorger, eller den, som ifråga om kärlek är som ett oskrifvet blad?" Diskussionen blef liflig, och majoriteten ville naturligtvis taga all världens sorger och misräkningar på sig hellre, än att aldrig få känna det ljufliga trycket af kärlekens bojar. Endast fru Caroline själf satt tyst, och då gästerna bådo att äfven få höra hennes åsikt, slog den gamla damen afvärjande ifrån sig med båda händerna och sade med sitt fina och kloka småleende: — Nej, nej, jag kan icke tala opartiskt i den saken. På min lott har fallit så oändligt mycket af kärlekens lycka, och dess sorger har varit så lätta och öfvergående, att jag nu på gamla dar aldeles glömt bort dem. Men jag vill försöka besvara frågan genom att berätta en liten historia från min ungdom, från min bröllopsresa.

Tänk er då, mina vänner, ett ungt nygift par i diligens en s. k. kalesch, med plats för två. Han lycklig att under en lång, förtjusande resa på tumanhand få vara sin lilla hustrus beskyddare, men kanske ännu mer med tanke på det egna hemmet, som väntade vid återkomsten. Hon liten och späd, emellanåt hissande glad öfver den lyckliga färden, emellanåt en smula hjärtnupen vid tanken på det barndomshem, som hennes kärlek gifvit henne kraft att lämna, men samtidigt längtande efter den stund, då hon vid hemkomsten i sin mors öra skulle få hviska, huru lycklig hon kände sig. Ty så är det: ingen lycka i denna världen är så stor, att man ej i fantasien utmålar och längtar efter en ännu större och fullkomligare. Men om man någonsin i lifvet går så helt upp i nuets fröjd, som det är möjligt för en människa att göra, så är det väl under bröllopsresan med den man älskar.

Det var en solljus augustiförmiddag. Göran och jag sutto i vår kalesch och sågo genom vagnsfönstret ett vackert landskap glida förbi. Ni veta alla hur man emellanåt under en färd i vagn eller från ett kupéfönster kan få se en skymt af någon herrgårdsidyll, som man gärna skulle vilja betrakta närmare. Man ser en poppelallé, som från stora vägen leder in mot en park, och bland lummiga trädkronor skymtar man ett brutet tak, en gammal herrgårdstrappa, en hvit fasad. Så var det äfven här, och då vi i alla händelser skulle stanna för att vid den närbelägna gästgivargården byta om hästar, beslöto vi oss att begagna uppehållet på ett par timmar för att gå fram till en vacker herrgård, som fångslat vårt intresse. På den tiden florerade ännu det gamla goda herrgårdslifvet, man lefde midt uppe i det och hade ännu ej börjat betrakta det med våra dagars ögon, alltså som en försvinnande idyll, något som håller på att glida en ur händerna. Hvad mig själf beträffar, har jag alltsedan min ungdom älskat gamla herrgårdar, och då jag sett en dylik, har min fantasi städse befolkat den med forna dagars människor, som där lefvat och dött.

Vid det tillfälle, som jag nu skildrar, var det som om en rococon kommit oss till mötes, då vi efter vår vandring upp genom allén helt diskret stannade vid en gallergrind för att därifrån betrakta herrgården, eller kanske snarare det lilla slottet, ty intryck af ett

sådant gjorde den byggnad vi hade framför oss. Tänk er ett Sans-Souci i miniatyr, med smärutade fönster, som gingo ned till marken, rococoornamenteringar, urnor på taket, terasser och klippta buxbomshäckar. Vi voro aldeles förtrollade af denna pärla bland byggnader, och stodo just och planerade en dylik vacker ram åt vår egen lycka, då, liksom i en liten fransk komedi, en dam och en herre på en af parkens gångar kommo fram på den nedersta terrassen.

Han var inte klädd i hvit peruk och rococodräkt, men hans gråa hår och fraicha hy, den blå lifrocken och de höga blanklädersstöflarna samt framför allt något oändligt fint och gammaldags i hela hans uppträdande gjorde, att man trodde sig hafva en af Reynolds eller Romneys kavaljerer liislefvande framför sig. Damen vid hans sida verkade, trots sin ålder och sitt aldeles hvita hår, som en liten, sèveherdinna. Så natt och graciös var hon. De luftiga volangerna på hennes blommiga klädning fladdrade sakta, då hon rödde sig, och en hatt med krans af rosor gungade i ett band öfver armen.

Ja, där stodo vi och betraktade denna uppenbarelse från rococotiden, då en lycklig slump gjorde, att den gamla herrn kastade en blick åt gallergrinden till och upptäckte oss. Det föreföll som om vår åsyn gjort honom helt bestört, ty han tvärstannade och yttrade några ord till sin dam, som tog upp en lognert och betraktade oss, dock utan att se impertinent ut. Tvärtom smålog hon, en smula melankoliskt mähända, och så nickade hon åt den gamla herrn och klappade honom sakta på armen. De samspråkade ett ögonblick med låg röst, kommo därefter fram till oss, och det var, som om två tidevarf mötts på var sin sida om grinden. Rococoparet hälsade på oss, sirligt och förbindligt som i en gammal polonaise, och jag endast väntade, att kavaljeren skulle börja tala franska eller åtminstone någon slags gammalsvenska. Det gjorde han nu ej, men han uttryckte sig ändå så där chevalereskt, som endast en svunnen tids gamla fina herrar förstodo. Han frågade oss på det allra älskvärdaste, om han ej fick visa oss parken, och innan vi visste ordet af, stodo vi innanför grindarna, där en liten presentationscour ägde rum!

Fru Caroline tystnade och gjorde en kort paus. Hvilka de voro, fortsatte hon, kan ju göra detsamma. Jag anser det nästan indiskret att röja deras verkliga namn och kallar därför honom för baron Armand och den lilla damen, som var hans syster, för fröken Camille. Eremitaget kallade baron själf sitt vackra hem, och den benämningen vill äfven jag använda.

Näväl, i baronens sällskap vandrade vi uppför terrasserna mot Eremitaget. Plötsligt stannade baron Armand, vände sig mot mig, betraktade mig noga, och sade med sin intagande stämma: — Kära lilla barn, hvad ni liknar min aflidna hustru. Ser du det Camille? fortsatte han lifligt och vände sig till systern. Jag neg i häpenheten, lilla fröken Camilles vackra ögon fylldes med tårar, och hon klappade mig så vänligt, som om vi känt hvarandra länge.

— Det var denna fräppanta likhet som gjorde, att jag tog mig friheten att störa den lilla idyllen vid parkgrinden, sade baronen småleende och liksom urskuldande till Göran. Och så fortsatte vi vår vandring upp till öfversta terrassen, där ett haf af de vackraste rosor doftade, mörkröda och blekgula praktrosor, små skära provinsrosor, hvita mossrosor. I en marmorbassäng plaskade sakta och lättjfullt en springbrunn, och på den halfcirkelformiga stentrappan lågo ett par vindhundar och solade sig.

När vi från de doftande rosorna på terrassen kommo inom baron Armands dörrar, tyckte Göran och jag,

Forts. å sid. 454.

Foto. Alfr. B. Nilsson, Helsingborg. Källa: Arbetare
 GREFVINNAN ELISABETH WACHTMEISTER, FÖDD VON PLATEN.

I föregående nr lämnade vi ett porträtt af den nyligen aflidna slottsfrun å Kulla-Gunnarstorp efter en målning af Albert Edel-felt då vi icke hunnit anskaffa någon senare fotografi. Då vi nu

Foto. Florman, Stockholm. Källa: Arbetare
 JUR. DR. HENRIK CAVALLI. F. d. ordf. i Riksgäldsfullmäktige. F. 52. † 9 april.

blifvit satta i tillfälle återgifva ett porträtt från senaste åren äro vi förvissade om att härmed glädja ett osedvanligt stort antal personer inom praktiskt taget alla kretsar.

Källa: Bengt Sjöberg
 FRÅN GEORG VON ROSEN-UTSTÄLLNINGEN: "En venetianska", oljemålning sign. 1905

Källa: Bengt Sjöberg
 FRÅN CIRKELNS FÖRSÄLJNING-UTSTÄLLNING: "Simon" oljemålning af prof. Olle Hjortzberg.

Foto. Rahmn, Malmö.

HOFFOTOGRAF A. V. RAHMN, MALMÖ.

En af H. 8 D:s äldsta, mest intresserade och högst skattade fotografiska förbindelser, har vid Svenska Fotografernas Förbunds senaste stora anonyma täflan eröfrat den förut icke under 22 års täflingar utdelade högsta utmärkelsen gulmedalj.

Hoffotograf A. V. Rahmn, Malmö, hvars bild vi här åter-

gifva, har vid Svenska Fotografernas Förbunds senaste anonyma täflan erhållit förbundets högsta utmärkelse, gulmedalj. Denna höga utmärkelse har aldrig förr utdelats. Sv. Fotografernas Förbunds anonyma täflingar ha fortgått i 22 år, och under denna tid har förbundets silfvermedalj såsom högsta utmärkelse för porträtt i täflan mellan landets främsta fotografer endast utdelats fem gånger. Herr Rahmn ha eröfrat två af dessa medaljer, två ha gått till skilda fotografer i Stockholm och en till hoffotograf Sandau i Berlin. Ett flertal 1:sta pris och hederspris har herr Rahmn eröfrat vid såväl öppna som anonyma täflingar i in- och utlandet. Sålunda tilldelades han ensam gulmedalj och hederspris vid utställningen i Norrköping 1906, då samtliga Sveriges främsta fotografer deltog. Vidare gulmedaljer i Örebro 1899, Hälsingborg 1903, världsutställningen i St. Louis 1904, Lund 1907. — Hoffotograf Rahmn, som är född i Göteborg, har städse visat stort intresse för Hvar 8 Dag och ofta bidragit med illustrationer till tidningen. Den kollektion bilder, som nu senast prisbelönts kommer att utställas i Göteborg och några af bilderna att reproduceras i Hvar 8 Dag.

※

Torsdagen den 11 april gafs för första gången å Dramatiska teaterns scen Henrik Ibsens skådespel "Hedda Gabler" med *Maria Schildknecht* i hufvudrollen. Denna gjordes med enkel och skiftande mänsklighet fast hon i någon mån var i saknad af vissa yttre förutsättningar som dock illhöra Hedda Gabler. *Anders de Wahl*, som man numera får se så sällan, hade ett par gripande scener i författaren Ejlert Löfborgs roll.

En kväll med Henrik Ibsen får dock alltid en fläkt af den rätta storheten öfver sig.

Den 5 april upptog Svenska teatern i Stockholm det inom Skandinavien sedan nyligen så ryktbara amerikanska dramat *Signora Cavallini* af Edvard Sheldon. För den finsmakande svenska premiärpubliken blef pjäsen en stor missräkning. Det djupare intresse man lyckades afvinna detta på starka sensationer och tydliga reminiscenser från *Kameiadamen* uppbyggda stycke, var uteslutande bundet vid fru *Tora Tejes* praktfulla och med syd-länsk kolorit genomförda framställning af Rita Cavallinis olyckliga konstnär- och kvinnoöde.

Foto. Åmberg & Irenius, Stockholm.

"HEDDA GABLER" PÅ K. DRAMATISKA TEATERN. Fr. v. FRU HARRIET BOSSE (Fru Elvstad), FRÖKEN MARIA SCHILDKNECHT (fru Hedda Tesman) och HERR ANDERS DE WAHL (Ejlert Löfborg).

FRU TORA TEJE SOM RITA CAVALLINI PÅ SVENSKA TEATERN. — Foto. Jäger, Skan.

Forts. fr. sid. 451.

att vi inträdt i ett paradiset på jorden. Det var väl vår egen unga lycka och den vackra sommardagen i förening, som bidrog till detta intryck, ännu i dag lika starkt hos mig. Efteråt har jag tänkt mig, att Fredrik II:s slottsbbyggnader i Potsdam föresväfvat baronen eller hans förfäder vid inredningen af Eremitaget. Min man och jag vandrade omkring liksom i ett museum och beundrade rococoinredningen i de små salongerna i hvitt och guld med möbeltyg i de vackraste pastellfärgen. Då vi slutligen kommo in i biblioteket, rundt till formen och dekoreradt i mahogny och brons, samt med härliga guldpressade skinnband bakom bokskåpens blänkande rutor, gaf jag till ett litet rop af förtjusning, ty jag hade då ännu ej sett det runda biblioteket i Sans-Souci.

Baron Armand hade just tagit fram en vacker Voltaire-upplaga, som vi stodo och bläddrade i, då de gälla tonerna från ett posthorn återförde oss till verkligheten. Häpna blickade vi ut genom ett af bibliotekets öppna fönster och sågo nere vid gästgivarvärdgården vår diligens stå förspänd och i ordning till affärd. Vi ämnade taga ett bråskande farväl och lämna Eremitaget, då baron Armand plötsligt inbjöd oss att vara hans gäster till påföljande dag och afresa med en annan diligenslägenhet. Vi sågo tvekande och småleende på hvarandra, men frestelsen blef oss för stark, och vi mottogo tacksamt inbjudningen.

Medan Göran skyndade ned till den närbelägna gästgivarvärdgården för att ordna med vår ändrade afresa, förde baronen mig in i sitt tafvelgalleri, ett galleri *en miniature* visserligen, men hvilka skatter funnos där ej! Mest porträtt. Jag hade då för tiden sett så oändligt litet af skön konst, och jag tror nästan, att det var baron Armand, som denna strålande dag lärde mig att älska Roslins och Bredas, Gainsborough's och Raeburns underbara färger och oöfverträffade porträtt. Jag höll på att glömma, att jag var på bröllopsresa, och då Göran återkom efter välförtäddt ärende, kände jag mig mycket tacksam att ej behöfva slita mig loss från galleriets konstskatter.

Så gick förmiddagen, vi installerades i ett vackert gästrum, dit våra kappsäckar hämtats från gästgivarvärdgården och, sedan vi gjort toalet till middagen, trädde vi in i baronens matsal.

I en karmstol i matsalen satt en ung flicka, som

genast fångade hela vårt intresse. — Min dotter Cécile, presenterade baronen med den allra största ömhet i tonen och ögonen. Den unga damen räckte med ett vackert leende sin hand till mig och Göran, men förblef sittande. Jag tror ingen af oss tänkte på denna lilla skenbara oartighet, så förhäxade voro vi af flickans ansikte. Hon var en fullkomlig skönhet med de mest regelbundna drag, underbara blå ögon, mörka ögonhår och ögonbryn, guldblondt hår och en hy, hvars make jag aldrig sett. Hvad voro alla skönheterna i baronens galleri mot denna lefvande tafla, hvars ansikte liksom strålade af värme och hjärtats intelligens. Baronen följde med faderlig stolthet, men äfven med vemod föreföll det mig, våra beundrande blickar, så strök han sin dotter sakta öfver håret, och vi skulle sätta oss till bords.

Och nu fingo vi förklaringen till att baronens dotter sittande hade hälsat på oss, ifall vi nu ens tänkt därpå. Betjänten och en husjungfru lyfte med vana åtbörder hennes stol och satte den vid middagsbordet. Den unga flickan kastade en förlägen och i sin hjälplöshet rörande blick på de båda främlingarna, och vi förstodo, att denna underbart vackra varelse var lam. Denna tanke grep mig så, att jag kände, hur tårarna kommo i mina ögon. Baronen märkte det, klappade mig förstulet på handen, då vi satt oss till bords och började med forcerad liflighet att konversera. Jag kunde på en lång stund ej bemästra min rörelse eller följa med samtalet, utan satt och såg ned i min tallrik. Då jag lyfte blicken, såg den unga flickans, ögon fästade på mig. Lyckliga varelse, tycktes de säga, du som är frisk och gör din bröllopsresa. Jag erior ett sådant oändligt medlidande med flickan att jag skulle velat gå och omfamna henne, och så kände jag mig samtidigt så tacksam och lycklig för egen räkning, att jag måste kasta en förstulen slängkys på Göran, som satt mit emot mig.

Nu skall jag väl äfven berätta något om fröken Camille. Efter middagen sutto hon, Cécile och jag i en af salongerna och drucko vårt kaffe, medan herrarna rökte inne i biblioteket. Medan fröken Camille och jag efter kaffet stodo och betraktade en tafla, en porslinspjäs, eller hvad det kunde vara, sade hon plötsligt: — Får jag inte visa er min lilla helgedom också? Jag neg och tackade, och frasande af siden gick den gamla damen med sin lätta graciösa gång framför mig genom flera rum in i ett litet förmak, som hon kallade sitt, och som jag skulle vilja kalla det italienska rummet i Eremitaget, eller kanske ändå hellre det romerska. Ty det var dekoreradt i denna vackra röda färg, som man lär sig att älska i Rom, den där som verkar litet urblekt och dock så varm, och som påminner om kardinalernas mantlar och kommer en att tänka på kyrkofester och förnåma italienska salonger. För att göra intrycket af Rom ändå starkare fanns i ett hörn af rummet ett litet altare med krucifix och madonnabild, röda blommor och

Forts. å sid. 459.

Foto. Nilson, Sölvesborg.

TIO RYSSAR RYMDA FRÅN ETT TYSKT FÅNGLÄGER hvilka lyckats taga sig öfver till Sverige.

ÄMNEN: Tyskt Sölvesborg.

Sölvesborg erhöi nyligen ett uppmärksamadt besök af 10 ryssar, som lyckats fly från sitt fångläger i Schlawa i Pommern och i öppen båt taga sig öfver till Sverige. Som vår bild visar blefvo flyktningarna på det välvilligaste och gästfriaste undfångnade.

I FINLAND FALLNA SVENSKAR.

(Forts. å nästa sida.)

Jens R. Siewers som den 20 mars afreste som frivillig till Finland stupade vid Tammerfors den 3 april. R. var född år 1894 i Kristiania, aflade studentexamen 1912 och har sedan tjänstgjort såsom tjänsteman vid drätselnämnden i Upsala.

Den 16 mars stupade vid Länkinponja furir *Olof Halldén*, född 1890. Han reste i februari ut till finska frihetskriget och var vid sin död plutonchef vid Vasa bataljon.

J. R. SIEWERS.
F. 1894. Tjänsteman i Upsala drätselnämnd. Stupad den 3 april vid Tammerfors.

O. HALLDÉN.
F. 1890. Furir. Plutonchef i Vasa bataljon. Stupad d. 16 mars vid Länkinponja.

K. F. STRAND.
F. 1897. Stupad vid Tammerfors.

K. F. Strand. Bland Svenska brigadens första stupade var en endast 21 års yngling. Som beväringsskryt begärde han uppskof med sin tjänstgöring för att få gå som frivillig till Finland. Han sörjes närmast af föräldrar bosatta i Norrköping.

Folke Dubois vid Vasabataljonen hör likaledes till de vid Tammerfors fallne. Han var född i Stockholm 1896 och son till grosshandlare H. J. E. Dubois. I slutet af februari reste han till Finland och ingick i Vasa bataljon samt stupade den 28 mars.

Den 5 april stupade vid Tammerfors utnämnde gruppchefen vid Vasa bataljon *Göran Lagerholm*, endast 17 år gammal och son till doktor Wilhelm Lagerholm i Stockholm. Trots sin ungdom var han utbildad jägare och skytt och tillhörde Stockholms skarpskytteförening.

Fredrik Göran Troili, son till stationsinspektör F. E. Troili i Stockholm och född 16 september 1901 stupade via Tammerfors den 3 april 1918. När han i mars reste till Finland som medlem af Svenska brigaden hade han ännu inte slutat skolan.

Ätven har rapporterats bland stupade svenskar med kandida-

F. DUBOIS.
F. 1896. Vid Vasa bataljon. Stupad vid Tammerfors den 28 mars.

G. LAGERHOLM.
F. 1901. Gruppchef vid Vasa bataljon. Stupad vid Tammerfors den 5 april.

F. G. TROILI.
F. 1901. Vid Svenska Brigaden. Stupad vid Tammerfors den 3 april.

ten *O. S. M. Lindholm*, Upsala och furir *F. O. Östling*, Stockholm, den senare gift och närmast sörjd af hustru.

S. Lindholm var född år 1892 och utgick i afsikt att tjänstgöra som läkare, men har senare sannolikt såsom aktiv blifvit inryckt i frihetskampen vid fronten. Han skildras som en synnerligen dugande intelligent man och till fadern, bagerifabrikör M. Lindholm i Stockholm mäter ingånget telegram att sonen dog med ovansklig ära.

Ivan Guido Ove Norberg från Malmö hör ätven till de stupade vid Tammerfors. Han var tidigare officersvolontär vid Norra skånska infanteriregementet, men måste på grund af hjärtlidande afbryta sin militära bana för att öfvergå till apotekarens. Före afresan i midten af mars hade han aflagt sin farm. kandidatexamen.

Ätven meddelas att en annan inom svenska studiekretsar högt skattad och afhållen personlighet, fil. magister *Nils Fehr*, yngste sonen till framlidne pastor primarius Fehr stupad vid Tammerfors den 28 mars som plutonchef i Vasa bataljon.

Nils Fehr var född år 1890 och vid sin död sålunda endast 28 år gammal. Utrustad med den lifliga, starkt individuella intelligens som var ett arf efter en högt begåfvad fader tillhörde Fehr dessa varmblodiga kunskapsförstande natureller som förefalla skickade till uppgifter öfver det vanliga mått. Att hans ljusa, mångsidigt utbildade och humana personlighet ej mer finnes skall, icke minst inom studentkretsar, erfaras med djup saknad.

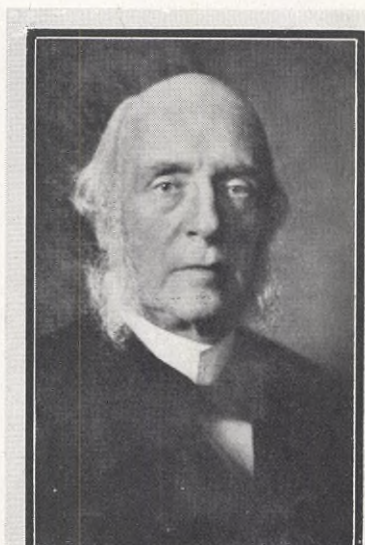
C. B. P. WADSTRÖM †.

Tisdagen den 9 april afled Stockholms äldste prästman, komministern i Klara församling *Bernhard Wadström*.

Född i Upsala år 1831 aflade han kansliexamen och inskrets i eklelesiastikdepartementet. Han lämnade dock snart ämbetsmannabanan för att öfvergå till prästens kall och blef efter aflagd teologisk examen 1856 prästvigd för Upsala ärkestift. I Stockholm har W. verkat alltifrån ordinationsdagen, sedan 1881 som komminister i Klara församling. Få prästmän torde vid sidan af sitt prästerliga kall ha utöfvat större personligt inflytande öfver sin församling än W. Med aldrig svikande intresse har han värdat sig om sina församlingsbor och särskildt med sina läsbarn knutit innerliga vänskapsband som bestått lifvet ut.

W. var en framstående samlare af porträtt, särskildt i stålgravyr och kopparstick och innehade en säkerligen enastående samling.

W. var en af grundarna af Evangeliska iösterlandsstiftelsen.

C. B. P. WADSTRÖM. Komminister. — Stockholm. F. 1831. † 9 april.

Foto. E. Finn, Upsala.

Modellerad af Bengt Sjöberg.

MINNESVÅRD ÖFVER PROFESSOR N. C. DUNÉR, aftäckt vid gravvån å Upsala kyrkogård den 14 april. Bronsplaketten modellerad af E. Finn, Upsala.

SVENSKA BRIGADENS FÖRLUSTER.

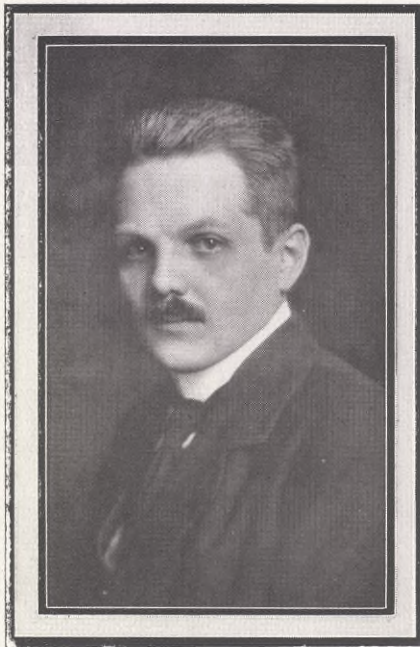

Foto. Flodin, Stockholm.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Allt fler och fler blifva de svenska offer som skördas på Finlands blodiga jord, där den tappra Svenska brigaden nu slår sitt ärofulla inslag i landets hårda frihetskamp.

Det är ej allenast svenskar hvilka vigt sitt lif åt krigarkallet som vid ropet om Finlands nöd skyndat att ställa sig under de finska frihetsfanorna utan äfven män hvilkas bana såväl redan infriat som gifvit stora löften för framtiden för svensk odling och kultur.

En af dessa senare var den kände historikern och arkeologen d:r *Olof Palme*.

Född i Borgå 1884 och son till bankofullmäktigen, verkst. direktören i Lifförsäkrings-b. Thule, Sven Palme var han befyndad med Finland genom modern, född friherinna von Born, syster till på sin tid landtmarskalcken, friherre Victor von Born, tillhörande en af Finlands äldsta svenska ätter. Sina akademiska

Forts. å sid. 463.

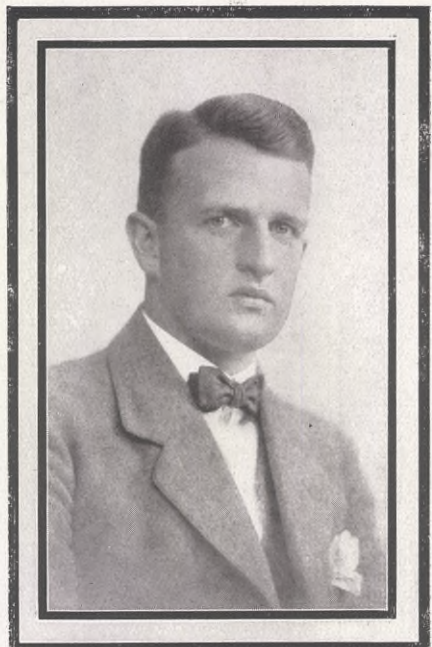

Foto. Jäger, Södra.

Kliché: Bengt Sjöversparre.

Öfverst t. v.: FIL. LIC. OLOF PALME. Historiker och arkeolog F. 1884. Stupad vid Tammerfors d. 3 april.

T. h.: JUR. KAND. GUNNAR JÄGERSKIÖLD. E. o. Hofrättsnotarie. F. 1892. Stupad vid Tammerfors d. 4 april.

I cirklarne, t. v.: IVAN NORBERG. Pharm. kand. Stupad vid Tammerfors. — T. h.: O. S. M. LINDHOLM. Med. kand F. 1892. Stupad vid Tammerfors.

Efter porträtt.

N. FEHR.

F. 1890. Fil. mag.

Plutonchef vid Vasa bataljon.

Stupad vid Tammerfors d. 28 mars.

Foto. Flodin, Stockholm.

STYRBJÖRN VON STEDINGK.

F. 1901. Aftiden efter sår erhållna under striderna vid Tammerfors.

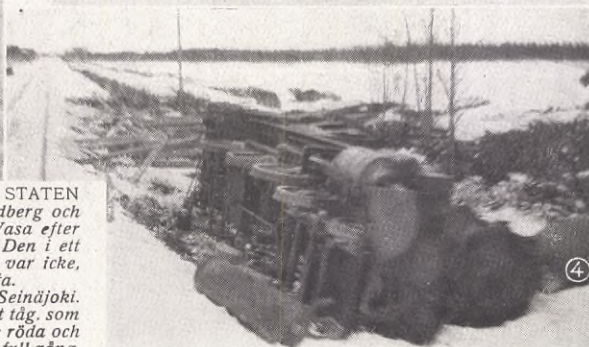
Efter porträtt.

F. O. ÖSTLING.

Furir. — Stockholm.

F. 1893.

Stupad vid Tammerfors.

Öfverst: DET AF GREFVE ERIC VON ROSEN TILL FINSKA STATEN
 SK NKTA AEROPLANET. Maskinen flögs af löjtnant Kindberg och
 grefve v. Rosen jrån Umeå den 6 mars med ankomst till Vasa efter
 50 minuter på den 12 mil långa färden öfver Bottenhafvet. Den i ett
 jåregående nummer återgifna foton af ett skänkt aeroplan var icke,
 såsom vi förmodade, det af grefve von Rosen skänkt.
 GENERALEN FRIH. C. G. MANNERHEIM i högkvarteret vid i Seinäjoki.
 UNGA HVITGARDISTER I VASA. — LOKOMOTIVET till det tåg, som
 urspårade när senatorerna Renvall och Frey just undgått de röda och
 voro på väg till Vasa. — Foton tagen från ett järnvågståg i full gång.

6. K. GRAMÉN. Med. Lic. Tjänstgörande chefläkare v. Sv. Röda Korsets ambulans till Finland till d. 15 maj.

5.

1. ÖFVERSTELÖJTNANT H. O. HJALMARSON. 1 dagarne utnämnd till chef för Svenska Brigaden i Finland.

F. 68, uljtn. v. N. Skån. inf. reg. 89. Kapit. 05, öfverste o. chef för svenska gendarmeriet 11, general der 13, major v. Västm. reg. 14, öfve.-ltn. v. Upl. reg. 16.

2. GÖSTA VON STEDINGK. Fänrik v. Göta Lifgarde. F. 1897. Sårad i striderna v. Tammerfors.

3. LABORATOR G. FORSSELL. Chef för Röda Stjernans hästambulans till Finland.

4. D. TENOW. Kommissarie för Röda Stjernans ambulans.

5. FRU SIGNE FRYBERG. Husmoder för Röda Stjernans hästambulans till Finland.

2.

3.

4.

Björns fotograf

ETT SKYDDSKÅRS-BATTERI i väntan på anfall af ett rödgardist-pansartåg vid Sumula d. 25 mars.

Forts fr. sid. 454.

tända vaxljus, hvilkas lågor brunno gult och sömngit i den vackra augustiaftonen.

— Ja, jag är katolik, sade fröken Camille med ett litet småleende, då hon såg min förundrade blick. Snart nog fann jag emellertid, att det ej endast var madonnans bild, som den lilla damen ägnade sin dyrkan. Öfverallt i rummet fanns porträtt af samme unge man, hvars vackra ansikte och svärmiska ögon voro förevigade i ett stort porträtt i olja, i silhuetter, pennteckningar och akvareller i ramar af svartnadt silfver, i ramar med mosaikinläggningar. — Så vacker han är, undslapp det mig. — Ja, han var underbart vacker, och jag älskade honom mer än allt annat här på jorden, hviskade fröken Camille, liksom stolt öfver att kunna berätta att äfven hon haft sin lilla roman.

— Vi älskade hvarandra, men han var blott en fattig konstnär från södern, från Rom, och mina föräldrar ansågo ett parti med honom som en fruktansvärd mesallians. När de märkte, att jag höll på att gå under af sorg, gifvo de med sig, men jag vann dock aldrig den så hett åtrådda lyckan. På resan till Sverige ådrog han sig en förkylning och dog i Berlin, innan jag hann att skynda honom till mötes. — Men jag glömmmer honom aldrig, och min religion samt minnet af honom är det enda, som binder mig vid lifvet. — Men er bror och er stackars brorsdotter, vågade jag invända. Camille torkade sina tårar och såg på mig med stora, mörka ögon. — Ack, i somrligt är man alltid ensam, sade hon stilla. Min bror har sin sorg och sin längtan för sig. — Sorg och längtan i detta underbart vackra hem, inföll jag förvånad. — Ja, en man förmår ju alltid döja sina känslor bättre än vi kvinnor, och Armand verkar måhända för en främling både lycklig och harmonisk. Men han sörjer alltjämt med oförminskad styrka sin hustru, som dog efter ett par års äktenskap, ett äktenskap lyckligt och helgjutet som få. Efter sin hustrus bortgång tillbragte min bror sin mesta tid på resor. Han vallfärdade till de platser i utlandet, som de besett tillsammans, med en nästan svartsjuk ömhet dröjde han kvar vid de konstverk, hon fröjdats sig åt och de naturens mästerverk, som de tillsammans beundrat. När Cécile började växa upp, slutade han dock sitt vandringslif, och nu lämnar han sällan Eremitaget. Alla konstverk, som Armand hemfört från sina resor, och med hvilka han smyckat sitt hem, äro som en hyllningsskåp åt den dödas minne, hon som så högt älskade det sköna här i lifvet, och som själi var ett fullödigt konstverk af kött och blod i denna ofullkomlighetens värld. Han dyrkar hennes minne, som vore hon ett helgon. Hvar och en af oss har alltså sin helgedom, sitt Eremitage, men vi mötas i vårdandet och förskönandet af detta gamla hem och i bådas vår kärlek till vår brorsdotter, denna sjuka planta, som ni nog förstår behöfver mycken ömhet. — Ack, vi dröja alldeles för länge hos mig och mina minnen, och Cécile sitter ju ensam, afbröt hon sig. — rörlåt en gammal gumma, som pratar så mycket med er, men ni är så lik Armands hustru, att jag betraktar er som en gammal bekant. Hon kysste mig flyktigt på kinden, korsade sig, vänd mot altaret, och så gingo vi ut i salongen igen.

Hit voro herrarna nu inkomna, och baronen satt vid flygeln och spelade en Nocturne af Chopin, så som jag aldrig hvarken förr eller senare hört den spelas. Göran och jag togo plats i en liten soffa i skymundan, och medan vi lyssnade till de vackra tonerna, betraktade jag förstulet den stackars lama Cécile, hvars ansikte vid faderns musik fick ett fullkomligt förklaradt skimmer öfver sig. Hon får aldrig erfara den jordiska kärleken, tänkte jag, men i hennes ögon återspeglas glansen af någonting annat, något som vi andra fyra, med all vår kärlek och våra kärleksmin-

nen, kanske endast ana, och som hon i denna stund är helt nära.

Skymningen sänkte sig öfver salongen, och baronen fortsatte att spela allt, hvad vi bådo honom om: Chopin, Beethoven, Mozart. Aftonen flög sin kos, och efter en af Schumanns Nachtlieder togo vi godnatt af vårt värdfolk. Det sista jag såg, innan vi lämnade salongen, var den unga flickans ögon, som med vemodig undran voro fästade på Göran och mig. "Lyckliga människor," sade hennes blick.

Då vi morgonen därpå kommo in i matsalen, låg det liksom en aning af höst i luften. Himlen var molnhöjd och regndiger, parkens trädkronor vajade fram och åter i blåsten, och i matsalen sprakade en liten brasa. Fröken Camille kom in i rummet, men ensam. Hon var mörkklädd, såg ännu mindre och spåhare ut än vanligt, och hennes dunkla, sydländska ögon buro spår af tårar. — Min bror har bedt mig göra les honneurs i hans ställe, sade hon konventiönnelt, han och Cécile reste för en stund sedan bort på ett besök i grannskapet.

Vi sågo genast på henne, att hon framförde ett svepskäl, ty hon talade så forceradt, och hennes ögon förstodo ej alls konsten att narras. Medan jag funderade öfver hvad allt detta kunde betyda, fann jag vid mitt kuvert på frukostbordet en stor bukett rosor, beledsagade af följande rader på baronens visitkort: "Tack för ert besök i Eremitaget. Det väckte många minnen från en svunnen stor lycka." Jag kände till min förtret, att jag blef ganska röd i ansiktet, Göran såg frågande ut, och vi åto vår frukost under en tämligen tryckande tystnad.

När vi skulle taga farväl af fröken Camille, bad hon mig hviskande följa med in i hennes förmak. En svag rökelsedoft slog emot oss, då vi trädde in, vaxljusen brunno fortfarande på det lilla altaret, och nyplockade rosor från terrassen voro ordnade vid hennes döde väns porträtt. — Endast ett par ord till förklaring, sade hon ifrigt. Förlåt min bror, som försummar sina värdplikter. Han har med Cécile begifvit sig ut på en lång åktur, för att ej behöfva råka er och er man i dag. Jag måtte sett både bestört och ledsen ut, ty hon tillade skyndsamt: — Ack, missförstå ej honom och mig, ni lilla barn, som är så lik hans hustru, så lik henne, att jag tror han kände ett styng i hjärtat, hvar gång han såg på er. Ibland kan det göra ondt i hjärtat vid åsynen af andras lycka, när man själf ägt den, som Armand, eller varit nära att nå den, som jag. Men är ej den stackars Céciles öde ännu bittrare? Min bror ville bespara sin dotter den smärtan att kasta allt för många blickar in i en värld, som är ohjälpligt stängd för henne.

Fröken Camille gick fram till ett af fönstren och drog undan den röda sidengardinen. Ute i parken regnade och blåste det. — Vädret är ej ägnadt för en åktur i vagn, sade hon, men det kan kännas lugnare att i mulet väder och blåst färdas ute i naturen, än att med längtande blickar sitta hemma och betrakta andra människors solljusa lycka. —

Ja, detta var fröken Camilles svar på den fråga vi gjort oss här i kväll. Men när finner människohjärtat det rätta svaret på lifvets många frågor?

Till bild å sid. 452.

Den 9 april afled i Stockholm f. ordföranden i Riksgäldssfullmäktige juris doktor *Henrik Cavalli*. Det är en för Sveriges politiska och statligt ekonomiska intressen inflytelserik lefnads bana som härmed avslutats. Född i Agunnaryds församling i Småland den 31 maj 1852 blef C. efter aflagda juridiska examina inskrifven i Göta hofrätt. Snart nog öfvergick han likväl till den administrativa banan och blef här tidigt och i vidaste utsträckning tagen i anspråk för offentliga värf. Af riksdagens Första kammate var C. ledamot åren 1889—1917, fungerade 1904—1916 som riksgäldskontorets ordförande och gjorde dessutom sitt klara förstånd och sina gedigna kunskaper i författningsfrågor gällande i olika utskott och kommittéer. År 1903 utnämndes han till juris hedersdoktor i Lund. (Se närmare biografi årg. X nr 44.)

VÄRLDSKRIGET.

Sedan senaste öfersikten lämnades ha inga händelser af jämförelsevis lika stor betydelse passerat som under offensivens 7 första dagar, räknadt från den 21 mars.

Den tyska våg som då med rasande kraft bröt sig fram öfver de stora landområdena vid Artois och Picardie har tydligen för denna gång uttömt sin styrka. Men den kommer osvikligt igen, och intresset spännes nu uteslutande på frågan, hvar detta skall ske, och om den vid förnyadt anfall skali lyckas pressa de starka vågbrytare tillbaka, som engelsmännen nu på hotade

Vidst. bild: ETT SENASTE ENGELSKT BOMBARDE-RINGS-AEROPLAN (typ Handley-Page), hvilket enligt engelsk utsögo visat sig öfverlägset vid Vestfronten. Under aeroplanet synes ett engelskt luftskepp. — I närmast föregående nummer visade vi en Handley-Page maskin i större bild.

Efter fotografi.

punkter hunnit formera. Alltjämt visar en ständig rörelse och prässning framåt mellan Albert och Montdidier att det är här tyskarna vilja fram — fram mot Amiens och mot den engelska armén, som, vid en eventuell framgång i de tyska operationerna, här kan komma i ett kritiskt läge på den jämförelsevis smala landremsa af cirka 50 å 60 kilometer mellan de anfallande tyskarna och hafvet. Sedan Moreuil intagits förefaller den återstående vägen till det tyska målet skäligen kort, men kan likväl på grund af det skärpta försvaret bli den längsta. Efter den första

Forts. å sid. 463.

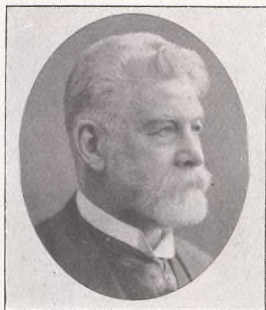
Nederst. T. v.: ETT ENGELSKT LUFTSKEPP FLYGER RUNDT ÖFVER TRAFALGAR SQUARE i London utkastande prospekt i och för det stora krigslänet. T. h.: EN ENGELSK DAM, LADY DROGHEDA, medföljde på ett modernt aeroplan i dess reklamflykt öfver London för att kasta ned prospekt för krigslänet.

Efter fotografier.

O. H. EVERS.
F. d. Generaldirektör. — Sthlm.
85 år 18 april.*

H. F. LAMM.
Grosshandlande. — Stockholm.
65 år 20 april.*

E. O. V. WAVRINSKY.
Direktör. — Stockholm.
70 år 12 april.*

G. BENEDICKS.
Bruksegare. — Stockholm.
70 år 18 april.*

K. G. W. SCHMIDT.
Lasarettläkare. — Köping.
65 år 2 april.*

L. J. H. BERG.
Med. o fil. d.r. — Stockholm.
60 år 8 april.*

A. R. BACKLUND.
Sundhetsinspektör. — Sthlm.
55 år 20 april.*

H. B. LUNDBORG.
Med. Dr. Docent. — Upsala.
50 år 7 april.*

C. J. F. CORNELIUS.
Borgmästare. — Falun.
60 år 19 april.*

K. J. EKMAN.
Hofrättsråd. — Stockholm.
55 år 11 april.*

E. G. NORDWALL.
Kamrer, Riksgäldskontoret.
Stockholm — 55 år 17 april.

H. A. CHRISTENSON.
Häradshöfding, Krigsdomare.
Karlstad. — 55 år 11 april.*

O. PÅLSSON.
Antikv.-bokhandl. — Malmö.
60 år 17 april.

H. PETRINI.
Lektor. — Vexjö.
55 år 15 april.*

G. WIRGIN.
Professor. — Upsala.
50 år 13 april.*

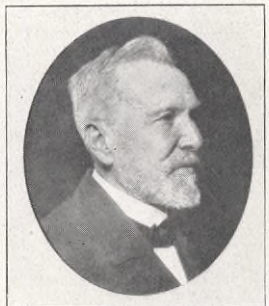
K. B. J. KARLGREN.
Nyttnämnd professor vid
Göteborgs högskola.*

* Data ä nästa sida.

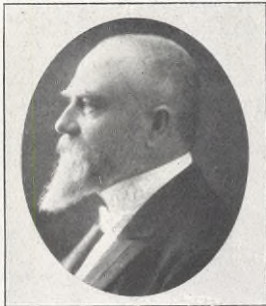
VECKANS PORTRÄTTGALLERI

K. KÄLLSTRÖM.
Brukspatron. — Stockholm.
70 år 5 april.*

K. O. L. HAUFFMAN.
Civilingenjör. — Stockholm.
60 år 2 april.*

J. T. G. STENFELT.
Hamnkapt. — Malmö.
60 år 7 april.*

C. G. SÖDERLUND.
Ingenjör. — Göteborg.
50 år 4 april.*

B. A. V. L. v. MÜHLENFELDT †.
F. d. Major. — Engelholm.
F. 36. † 26 mars*

W. C. STJERNSTEDT †.
Friherre. F. d. Öfverste.
Frykjors. — F. 38. † 23 mars.*

F. A. OLSSON †.
Ingenjör. — Stockholm.
F. 59. † 21 mars.*

J. B. ELFSTRÖM †.
Borgmästare. — Sundsvall.
F. 60. † 26 febr.*

J. BENGTSSON †.
Handlande. Kommunalman.
Vara. — F. 49. † 25 mars.

A. E. ELLIOT †.
Rådman. — Karlskrona.
F. 65. † 24 mars.*

OSCAR EVERS. F. d. godsegare i Göteb. o. Bohus län 63, i Örebro län 71. Led. af G. o. B. läns Hushålln.-sällsk. förvaltn.-utsk. 64-71, af Örebro läns 71-82, v. ordf. i sistn. hushålln.-sällsk 76-82; komm.-ordf. o. landsstingsman. Generaldirektör o. chef f. Domänstyr. 83-98. Led. af Riksd. F. K. 78-87 o. 88-94, led. af bankoutsk. 80-81, af statsutsk. 82, af tillf. utsk. 87-94. Led. af landförsvarskomm. 80-82.

HERMAN LAMM. Inneh. af firman S. L. Lamm & Son i Stockholm, sedan 78, etabl. Brunkebergs manuf. mag. 93; en af hufvudstadens verksamaste o. mest betydande kommunalmän: stadsfullmäktigt sedan 1900, led. af drätselndm sedan 05, ordf. i dess 1:a afd., led. af skiljenmd f. hand., ind o. sjöf. Ordf. i Stockh. köpmannafören., v. ordf. i stadshusnmd, ordf. i a.-b. Stockh. tomträttskassa. Led. af Riksd. F. K. sedan 10; Riksbanksfullm. 11-12. Öfverrevisor v. Stat. jernv. 08-10, led. af bangårdskomm. 15, styr.-led. i Stockh. stads brandkontor, a.-b. Stockh. hand-bank, lifförsäkr.-a.-b. Nordstjernan, a.-b. Sjöassuranskompp. L. F. K. 10. Biografi o. helsid.-portr. årg. XII: 40.

EDVARD WAVRINSKY. Ulfjt. v. Göta art.-reg. 68, löjtn. i a:n 76-84; niv. v. Stat. jernv. byggn. 73-76, anst. v. fabr. i Göteborg 78-79, affärsman der 80-87, förest. i Göteb. arb. inst. 83-86; chef f. G. T. O. i Sverige 86-89, internat. chef f. G. T. O. sedan 05. Dir. f. olycksförsäkr. bol. Röda Korset 90, f. försäkr. a.-b. Tre Kronor 91-07, chef f. afd. Mimer i allm. lifförsäkr. bol. Led. af Riksd. A. K. 91-11, af F. K. sedan 12, led. af tillf. utsk. 06. Statsrevisor 05-07. Styr. led. i Interparl. fredsgruppen, led. af Interparl. unionens råd. Framstående freds- o. djurskyddsvän. Erh. ett flertal med. fr. in- o. utl. djursk. fören. Initiativtag. t. Sv. revisionsamf. 99, dess hed.-ordf.

GUSTAF BENEDICKS. Stud. ex. 67, stud. v. Ultuna landtrb. inst. o. v. Freiburgs bergsakad. Disponent f. Gysinge bruk, det stora familjegodset i Gefle, län 71-04. På sin tid kommunalordf. o. landstingsman, led. af hushålln. sällsk. förvaltn.-utsk. Led. af Riksd. F. K. 90-09. Led. af sersk. utsk. 98 o. 1900-05. Led. af egnahemskomm. 99, af komm. ang.

ordn. af jordbruksförsöksväsendet 1900-01. Mångårig styr.-led. i Sv. Mosskulturfören. o. i Sv. utsädesfören. Ordf. i styr. f. Sala-Gysinge-Gefle jernv.-a.-b. Led. af K. Landtbruks-akad.

WILHELM SCHMIDT. Stud. 72, med. lic. 84; tjgj. v. sjukh. i Stockholm o. Östersund 84-89; sedan sistn. år lasarettsläk. i Köping, afsked fr. denna befattning å 65-årsdagen.

HENRIK BERG. Stud. 76, fil. dr. 83, med. kand. 85, med. lic. 88, med. dr. 99. Prakt. läk. i Stockh. sedan 88. Intend. v. Visby hafsbadanst. 91-93, v. Skazerbrunns' badanst. 97-08; sedan 97 läk. v. Alkoholistkuranst. Eolshäll. Förf. i hygien; utg. af "Helsövannen" sedan 05.

ANDERS BACKLUND. Stud. 80, med. lic. 89, prakt. läk. i Göteborg 89-1900, tf. förste stadsläk. der 92-93, läk. v. Epidemijukh. der 94-99. Sundhetsinspektör i Stockholm sedan 1900.

HERMAN LUNDBERG. Stud. 87, med. lic. 01, med. dr. 02, doc. i psykiatri o. neurol. v. Ups. univ. 03, i rasbiologi o. medic. årligh. forskning sedan 15.

JOHAN CORNELIUS. Stud. ex. 77, hofr. ex. 82, v. häradsh. 84, ombudsman v. Upsala univ. 86, akad.-kansl. derst. 87, rådm. i Upsala, 89, borgm. i Falun sedan 1900. Ordf. i styr. f. länets arbetsförm., f. a.-b. Norrlandsbankens afd.-kontor o. för elem.-läroov. för flickor; skattmäst. i hushålln.-sällsk. Inspektör f. Borlänge samskola 12.

KARL EKMAN. Stud. 82, hofr. ex. 87, v. hfd 90, ass. i G. hofr. 98, hofrättsråd der sedan 10. Ordf. på dir. 14. Sakkunn. i Civ. dep. i röst-rättsfrågan 06, sekt. i dissenterskattekomm. 07, led. af prästföreneg. sedan 10, dess ordf. 17. Led. af Jönk. kyrkoråd 99, af dess stadfullm. 05. Led. af Riksd. F. K. sedan 07, af konst. utsk. sedan 11. Led. af Sv. kyrkans diak. styr. sedan 10, dess v. ordf. 16. Led. af kyrkomötet 15. Fr. trycket utg. Eckles. boställsordning 11. Riktlinerna för en ny kyrkoförfattning 13. Lagarne om regler. af prästerskapets aflöning 15. m. m.

HANS CHRISTENSON. Stud. 87, hofr. ex. 92, e. o. not. i G. hofr. 93, i Skåu. hofr. 97, utv. II. år tjgj. i Skåu. hofr. t. 09. Häradshöfd. i Mellansysselts doms. sedan 10. Krigsdomare v. Verm. reg. sedan 15. Stadsfullm. i Karlstad sedan 17.

HENRIK PETRINI. Stud. ex. 80, fil. dr. 90, doc. i mekan. v. Upsala univ. 92, lektor i matematik o. fysik v. Vexjö h. allm. läroov. sedan 01.

GERMUND WIRGIN. F. 68, stud.-ex. 88, med. lic. 98, aman. v. Karol. inst. 99-04, med. dr. 02, docent i allm. helseolära v. Karol. inst. s. a. Marinläkare af andra gr. v. Marinläk.-kåren 03-06, i res. sistn. år o. samtid. Stockholms stads bostadsinspektör. Professor i hygien o. bakt. v. Ups. univ. sedan 14.

BERNHARD KARLIGREN. F. 89, stud. 07, fil. dr. 15, docent i sinologi v. Ups. univ. sedan sistn. år. I dagarne utn. t. professor i östasiat. språk o. kultur v. Göteborgs högskola.

KNUT KÄLLSTRÖM. Egnade sig efter afslut. skolestud. åt bruksbanan, men öfverg. 84 t. landsstaten o. var länsman i Grangårds distr.; mekan. vist 92 å fäderneegend. Källsby o. flyttade 16 t. Stockholm. Innen. under dir. i Husby sn flera komm. uppdrag ss. ordf. i vägstyr. led. af komm.-nmd, nämndeman, led. af sparb.-styr., kontroll. i Kopparb. e. banks afd.-kontor 04-16, styr.-led. i Gyttores sprängämnes a.-b. 92-09.

KNUT HAUFFMAN. Afg.-ex. fr. Tekn. högsk. V. 81, egn. sig derefter åt byggn.-verksamhet dervid han uppfört ett stort antal bostadshus o. industrifyggnader. Konstult. i byggn.-frågor; värder.-man v. Stockh. stadshypotek. fören. Led. af Maria försam. tax.-o. hyresnmdr. styr.-led. o. bibliot. i Stockh. byggn.-fören.

GUSTAF STENFELT. Sjökap. ex. 80, befälh. å Stanleyexp. ång. La Ville d'Anvers 83-85, å Heran 85-87, å Kongostans-ång. 89-91, å sv. ångare 92-98. Hamnkapt. i Malmö sedan 98. Styr. led. i Malmö stads offentl. slakthus, led. af hand. o. sjöf. nmd 99, styr. ordf. i Malmö sjöf.-fören. 04, i dir. f. navig.-skolan 16. Styr. led. i Röda Korset 16.

Efter fotografier af

DROTTNING MARY AF ENGLAND inspekterer kvinnliga landtarbetare. Uppvisning vid Buckingham Palace.

Utsigt: Keni. A.-H. Hengst Skulpturparre, Skåne—Dag

CARL SÖDERLUND. Efter anst. v. Bolinders o. Ludvigsbergs mek verkstäder samt h. Welanders & Kellners i Norrköping afflytt. t. Göteborg o. var der anst. h. Herman Christian Berner fr. 09—14. Der var då bildadt ett konsortium i o. f. utexperimenterande af hans förut patentansökt kullagermodeller o. maskintyper f. deras framställande. — Detta konsortium var föregångare t. Nordiska Kullager A.-b. (N. K. A.) det nu betydande etablissemangt i Göteborg. Vid N. K. A. utöfvar S. en betydande verksamhet s. uppfinnare o. ingenjör.

LUDVIG VON MÜHLENFELS †. Ujlt. v. Kronpr. hus. 56, major i a:n 87, afsk. 89. På sin tid under vist. i Engelholm led. af dess stadsfullm., dir. i Landskr.—Engelh. jrnv. o. verkst. dir. i Thorslunds brunnsbol. Under åren 94—17 arrend. af Ottenby kungsladugård på Öland.

CARL STJERNSTEDT †. Ujlt. v. Vermf. reg. 56, major v. Vermf. fältjäg.-kår 85, öfv.-jlt. i an o. kårens chef 94, öfverste i an o. afsk. 01. Företog under åren 59—97 vidsträckt resor i främ. land; intresserad f. industri o. 1900 disp. f. Frykfors a.-b., Fagerås.

AUGUST OLSSON †. Utex. fr. Tekn. högsk. M. 79, prakt. elev v. Bergsunds mek. verkst. s. å., rit. der 81, avancerade här t. chef f. konstrukt.-kont. På denna ansvarsfulla post togs hans framstående förmåga i hög grad i anspråk v. fullgörandet af verkstadens många leveranser af krigs-lärbvg.

BERNHARD ELFSTRÖM †. Stud. 78, hofr.-ex. 85, v. hfd 87, stadsnot i Sundsvall 91, civ. rådmän der 08, ff. borgmäst. 12, ord. sedan 13. Ord. i styr. f. länets arb.-förm. 05—15, i dess Lifsm.-styr. 15—17; landstingsman 16—17.

ARVID ELLIOT †. Stud. 83, hofr.-ex. 89, v. hfd. 94, stadsfogde i Karlskrona 97, rådmän der sedan 98. Ord. i hälsov.-nmd 03—11. Verkst. dir. i K. L. Svenssons eftertr. bokind. a.-b., omb.-man i Blek. bank, sekr. i styr. f. Karlskr.—Vexlö jernv. a.-b. Ord. i styr. f. Karlskr. musikfören.

SVENSKA BRIGADENS FÖRLUSTER.

Forts. fr. sid. 456.

studier fullbordade han i Stockholm och Upsala, där han 1908 aflade fil. licentiatexamen. Under senare år har han varit bosatt i Sigtuna, där han som arkeolog varit sysselsatt med uppmärksammade utgräfningar af den gamla staden.

Vid finska inbördeskrigets utbrott var dr. Palme en af de första och varmest intresserade initiativtagarna till bildandet af en svensk brigad till det hvita Finland. Genomträngd af sin kärlek till det med honom starkt befyndade finska folket, begagnade han sin intelligenta glödande penna för att väcka entusiasm för sin idé. Han stannade dock icke vid manande ord — han gjorde sin personliga insats, beredd att offra allt för hvad han ansåg Finlands rätt. Och han inlöste med sitt rika lif hvad han frivilligt förpliktat sig till. Så stupade han själf i främsta ledet på den främmande jorden, entusiastisk, hängifven den finska saken. Mänskligt att döma ägde Olof Palme stora möjligheter för vinnande af en annan ära i det egna fosterlandet.

Vid denne bortgångnes sida och vigd åt samma hjältedöd står namnet på en annan svensk den inom vida studiekretsar kände och afhållne jur. kandidaten Gunnar Jägerskiöld. Äfven han, på mödernt befyndad med Finland, skyndade att ställa sig i Svenska brigadens led.

Idealist till hela sin läggning, manligt käck och oförträd hörde han till dessa som i strid synas vara förbehållna de främsta och

de tappreste hjältarnas död. Budskapet om hans bortgång skall i stora kretsar betyga en smärtsam förlust och ett tomrum, som ej så lätt fylles.

Gunnar Jägerskiöld var son till intendenten vid Göteborgs museum, professor L. A. Jägerskiöld samt dennes finsködda maka. Efter aflagd studentexamen år 1910 och jur. kandidatexamen 1915 inskrefs J. i Askims domsaga och senare i Vadsbo södra domsaga.

Bland andra svenskar som tappert utmärkt sig i striderna och sårats vid Tammerfors äro de båda kusinerna frånken Gösta Magnus von Stedingk, son till kaptenen, friherre Måns von Stedingk och ynglingen Styrbjörn von Stedingk, son till kaptenen, friherre Lars von Stedingk. Den sistnämnde sårades så svårt att han den 6 april afled. Därtörrinnan hade han på general Mannerheims order dekorerats med tapperhetsmedaljens band för visadt mod vid stormningen af Tammerfors. För något år erhöil han gulmedalj för berömliga gärningar och scoutguldkorset för räddande af människolif. Den unge hjälten var ännu nästan ett barn född 1901.

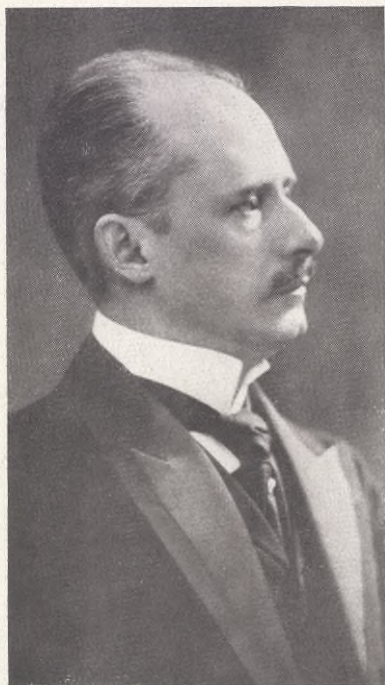
Om sålunda Finlands frihetskamp kostat blodiga förluster — på de hvitas sida omkring 300 man, däraf 62 svenskar, medan de rödas manspillan uppgives till 1,200 — blir det för hvarje dag allt tydligare att general Mannerheim skall lyckats sinföra sitt ärofulla befrielsevärf. Hvad som återstår att öfvervinna är den sydliga fyrkant, hvars hörn bildas af Mäntyluo-to—Åbo—Helsingfors och Tammerfors. Efter Tammerfors kapitulation den 7 april tyda alla tecken på att allvarliga operationer nu förberedas mot huvudstaden. I Hangö ha landstigit två tyska divisioner, som redan deltaga i striderna. Kotka och Fredrikshamn sägas vara intagna af de hvita samt Murmanbanan uppnädd. De rödas ledning ha flyttat från Helsingfors till Viborg, och redan den 9 april lämnade alla ryska krigsflartyg den finska huvudstadens hamn.

VÄRLDSKRIGET.

Forts. fr. eid. 460.

öfverraskningen har inträdd ett märkbar: jämviktsläge, där tryck och motstånd måhända komma att uppväga hvarandra. Längre nordväst vid La Bassée och Armentières ha tyskarna de senaste dagarna haft betydande framgångar och den 12 april kunde rapporterats Armentières fall hvarvid den engelska besättningen, 50 officerare och öfver 3,000 man sträckte vapen. Väster om Armentières drefvos engelsmännen tillbaka till Vaillleul och Merville som eröfrades. Inalles äro nu de senaste dagarna öfver 9,000 fångar tagna och öfver 100 kanoner.

Medan sålunda en kraiftig ömsesidig rörelse förmärkes på denna del af fronten äga vissa delar af den syd-

PROFESSOR F. RAUSENBERGER, konstruktör på sin tid af "Tjocka Bertha" och nu förmodad konstruktör jämväl af "Vidunderkanonen", den mystiska långskjutande tyska kanon som bombarderar Paris på 120 kilometers afstånd.

östligare något af afvaktandets stillhet. För att lätta på sina allierades intensiva tryck är det möjligt att fransmännen här försöka en motoffensiv. Att tyskarna tyckas vara beredda på en sådan möjlighet anger det plötsliga insättandet af general von Böhm vid general von Hutiers styrka samt den senaste veckans demonstrativa angrepp söder om Oise, som, allvarligt menade och genomförda, kunna sätta Paris i fara. Det hela synes dock på den punkt där det för närvarande står såsom hotfulla skärmytslingar hvilka tillkommit enbart i syfte att dölja, hvar nästa afgörande slag skall falla. Det är tre starka krafter som i dessa dagar uppmärksamt mäta och väga hvarandras gärningar och åsikter — de allierades generalissimus, general Foch å ena sidan — världens två ryktbaraste fältherrenamn å den andra: Hindenburg och Ludendorff.

Efter porträtt.
OLOF HEDENGREN. F. 1890. Underlöjtnant i tyska armén och nyligen stupad vid Västfronten.

Under de svåra striderna på Västfronten har stupat löjtnanten i tyska armén Olof Hedengren, född 1890 och son till öfverstelöjtnant Josef Hedengren i Stockholm. Det var på grund af sina starka tyska sympatier löjtnant H., som egentligen var affärsman, våren 1916 afreste som frivillig till Tyskland. Under deltagandet i ställningskriget på skilda platser befordrades han efter hand till gefreite, Unterofficer och Vice Feldwebel, dekorerades förra hösten med järnkorset för en svår nattlig patrullering in i franska ställningarna och utnämndes före jul till officer. Under julhelgen vistades han några dagar på besök i Stockholm och återvände på nyåret till Tyskland.

KÄLLARBOSTÄDER I STRIDSOMRÅDET VID VÄSTFRONTEN, i hvilka man inrättat sig till skydd för artilleri- och aeroplanbombardement. Observera stenhögarne framför fönstren och kaminrören till de provisoriska eldstäderna.

INNEHÅLL: Godsägare Gustaf Sederholm (biografi och helsidesporträtt). — Fallna svenskar i Finland. — Porträtt och bilder till dagskrönikan. — Krigstext. — Veckans porträttgalleri. — "Eremitaget", prisbelönad novell af Folke Rudelius.

Eftertryck af text eller illustrationer i HVAR 8 DAG utan angifvande af källan förbjudes vid laga påföljd.
För Berättelser och Historietter gäller ovilkorligt förbud.